

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-12-21
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
43981-10
Enhet 15

SÖKANDE

Input Consulting Stockholm AB, 556341-8671

Ombud:

Advokat Nils Högström
Styrmansgatan 4
114 54 Stockholm

MOTPART

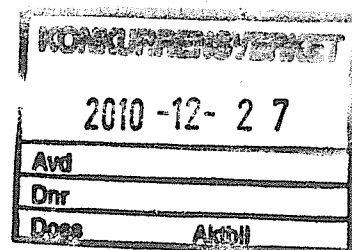
Stockholms stad

Ombud:

Stadsadvokat Oscar Jacobsson
Stadsledningskontoret
Juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Input Consulting Stockholm AB:s ansökan om överprövning enligt LOU.

BAKGRUND

Stockholms stad (staden) genomför en upphandling av ramavtal för IT-konsulttjänster, dnr 103-159/2009. Av förfrågningsunderlag den 19 mars 2010 framgår bl.a. att upphandlingen omfattar nio olika anbudsområden där anbud kan lämnas på samtliga områden eller enbart ett eller vissa av dem.

Av tilldelningsbeslut den 27 oktober 2010 och av den upphandlingsrapport som hör till beslutet framgår bl.a. att Input Consulting Stockholm AB (Input) lämnat anbud på anbudsområde 3 och 8 men inte tilldelats kontrakt i något av områdena.

YRKANDEN M.M.

Input ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande.

Flera konkurrenter har i sina anbud angett priser som de aldrig kan leverera begärd kompetens till. Detta är en medveten handling med enda syfte att sänka prisgenomsnittet för hela deras anbud. Priser på 1 kr per timme för kvalificerade IT-konsulttjänster på vissa kompetensnivåer strider mot kravet på affärsmässighet i LOU. Staden har behov av IT-konsulttjänster inom samtliga kompetensnivåer i anbudsfrågan. Inputs angivna timpriser för samtliga kompetensnivåer är marknadsmässiga och tillåter därmed leveranser till staden på samtliga begärda kompetensnivåer. Därmed är Inputs anbud bland de mest ekonomiskt fördelaktiga anbuden för staden om priserna och leveransmöjligheterna jämförs på ett korrekt och rättvist sätt.

Staden har funnit att vissa anbudspriser är onormalt låga och tillskrivit anbudsgivarna med begäran om förklaring. Varken Sweco Position AB:s eller IT-arkitekternas svar till staden är i närheten av de exempel på

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

tillfredsställande svar som anges i 12 kap. 3 § LOU. Om en anbudsgivare dumpar priserna för att uppnå konkurrensfördelar strider detta mot kravet på affärsmässighet att anta anbudet. Staden borde därför ha förkastat dessa anbud.

Staden bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande.

Staden har inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU. Utvärderingen har skett på ett korrekt sätt i enlighet med givna förutsättningar och utvärderingsprincipen lägsta pris. De anbudsgivare som tilldelats kontrakt har offererat de lägsta priserna inom respektive anbudsområde. Utvärderingsmetoden är förutsebar, transparent och uppfyller kravet på likabehandling. Tilldelningsbeslutet är korrekt. I vart fall har Input inte lidit eller kan komma att lida någon skada.

Det står fritt för alla anbudsgivare att själva avgöra vilka priser som ska offereras för de olika tjänsterna och därvid göra sina egna överväganden och riskbedömningar för kostnadstäckning. Det är upp till anbudsgivaren själv att avgöra inom vilka priser denne lägger risken för att inte få täckning för sina kostnader. Anbudsgivarna ansvarar för att de kan leverera till offererade priser. Staden fick tillfredsställande förklaringar till de anbudspriser som kunde ifrågasättas.

Inputs priser har i vart fall varit för höga för att bolaget skulle kunna komma i fråga för kontrakt. Utvärderingsprincipen är lägsta pris och något utrymme att beakta leveransmöjligheterna eller de mest ekonomiskt fördelaktiga anbuden eller några andra omständigheter föreligger inte.

Staden bifogar bl.a. e-postkonversation mellan staden och Sweco Position AB, Capgemini AB, IT-arkitekterna respektive Netlight AB.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas.

I 12 kap. 3 § LOU är följande föreskrivet. En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan gälla

1. om anbudsgivaren kan utnyttja särskilt kostnadseffektiva metoder att fullgöra kontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra kontraktet,
3. egenarten hos de varor, tjänster eller byggentreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där kontraktet skall fullgöras, och
5. om anbudsgivaren fått möjlighet att erhålla statligt stöd.

Den upphandlande myndigheten skall ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över myndighetens skäl för att förkasta anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU, i dess lydelse före den 15 juli 2010, är följande föreskrivet. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandling enligt LOU ska kännetecknas av förutsebarhet och öppenhet. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara tydligt och innehålla samtliga krav på det som upphandlas. Uppställda krav får inte frångås.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att möjligheten att förordna om åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU förutsätter att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU. Överprövningsförfarandet är inte avsett att utgöra en allmän kontroll av om upphandlingen ur den upphandlande myndighetens synvinkel är optimalt genomförd eller ens ägnad att leda till ett för myndigheten fördelaktigt avtal.

Bestämmelserna i 12 kap. 3 § LOU innebär en möjlighet men inte en skyldighet för upphandlande myndigheter att i vissa fall förkasta låga anbud (se t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom den 5 april 2007 i mål nr 235-07 och Kammarrätten i Göteborgs dom den 28 juni 2007 i mål nr 1641-07). Syftet med bestämmelsen är att skydda anbudsgivare mot att en upphandlande myndighet mer eller mindre godtyckligt utesluter anbud som den inte anser som seriösa. Vidare torde möjligheten att utesluta sådana anbud även ha tillkommit för att upphandlande myndigheter inte ska behöva anta anbud i situationer där det framstår som osannolikt att leverantören kommer att kunna leverera upphandlingsföremålet till det offererade priset eller överhuvudtaget. Något förbud mot att anta anbud med onormalt låga anbudspriser finns däremot inte i LOU.

I upphandlingen har möjligheten för anbudsgivarna att prissätta sina anbud på ett sådant sätt att de slutliga – utvärderade – anbudspriserna blivit konkurrenskraftiga framgått redan av förfrågningsunderlaget. Anbudsgivarna har under samma förutsättningar kunnat offerera pris och påverka prisutvärderingen. Att de anbud som innehållit de lägsta anbudspriserna också vid utvärderingen har antagits är inte tvistigt i målet. Det har alltså inte visats att den använda utvärderingsmodellen har brutit i fråga om transparens, förutsebarhet eller likabehandling.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Att utvärderingen av en anbudsgivares anbudspriser varit indirekt avhängig vilka närmare överväganden andra anbudsgivare gjort vad gäller anbudspriserna medför ingen annan bedömning (jfr Kammarrätten i Stockholms domar den 10 mars 2010 i mål nr 6724-09 och 6727-09). Inte heller ankommer det på förvaltningsrätten att prognostisera kring vilka överväganden leverantörer avser att göra vid avrop från det ramavtal som är föremål för upphandlingen.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att vad Input har anfört inte innebär att upphandlingen genomförs i strid med LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Christiana Lyrestam
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Henrik Grönberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.